

XLVIII MIĘDZYSZKOLNE ZAWODY MATEMATYCZNE

Rozwiązania zadań tekstowych.

1. Wewnątrz równoległoboku $ABCD$ dany jest taki punkt P , że

$$m(\sphericalangle APB) + m(\sphericalangle CPD) = 180^\circ.$$

Udowodnić, że $m(\sphericalangle PBC) = m(\sphericalangle PDC)$.

Rozwiązanie. Wybieramy taki punkt P' , że $AP'PD$ jest równoległobokiem. Wtedy $BCPP'$ też jest równoległobokiem i trójkąt $\triangle DPC$ jest przystający do trójkąta $\triangle AP'B$. Więc

$$m(\sphericalangle APB) + m(\sphericalangle AP'B) = m(\sphericalangle APB) + m(\sphericalangle DPC) = 180^\circ,$$

co znaczy, że czworokąt $AP'BP$ jest wpisalny w okrąg. Zatem

$$m(\sphericalangle PDC) = m(\sphericalangle P'AB) = m(\sphericalangle P'PB) = m(\sphericalangle CBP).$$

2. Niech $n \in \{1, 2, 3, \dots\}$. Dowolnemu ciągowi $\mathbf{a} = (a_1, a_2, \dots, a_n)$ liczb $0, 1, 2, \dots, n-1$ przyporządkowujemy ciąg $\mathbf{a}' = (a'_1, a'_2, \dots, a'_n)$ dany przez

$$a'_i = \text{reszta z dzielenia } a_i + i - 1 \text{ przez } n.$$

Ciąg $\mathbf{a} = (a_1, a_2, \dots, a_n)$ nazwiemy ciekawym, gdy \mathbf{a} i \mathbf{a}' są permutacjami liczb $0, 1, 2, \dots, n-1$. Dowieść, że ciąg ciekawy długości n istnieje wtedy i tylko wtedy, gdy n jest liczbą nieparzystą.

Rozwiązanie. Niech $n = 2k + 1$ będzie liczbą naturalną nieparzystą. Wówczas ciąg $\mathbf{a} = (0, 1, 2, 3, \dots, 2k)$ jest ciekawy. Istotnie, kolejne wyrazy ciągu \mathbf{a}' są resztami z dzielenia przez n liczb $0, 2, 4, \dots, 4k$ i reszty te są różne, gdyż n jest względnie pierwsza z 2. Zatem \mathbf{a}' jest permutacją.

Założmy teraz, że $n = 2^s k$, gdzie $s \geq 1$ i 2 nie dzieli k . Niech $\mathbf{a} = (a_1, a_2, \dots, a_n)$ będzie pewną permutacją liczb $0, 1, 2, \dots, n-1$ i przypuśćmy, że \mathbf{a}' też jest permutacją. Wtedy

$$\sum_{i=1}^n (a_i + (i-1)) = 2 \sum_{j=0}^{n-1} j = 2 \cdot \frac{n(n-1)}{2} = 2^s k(2^s k - 1).$$

Jednocześnie

$$\sum_{i=1}^n a'_i = \sum_{j=0}^{n-1} j = \frac{n(n-1)}{2} = 2^{s-1} k(2^s k - 1)$$

oraz

$$\sum_{i=1}^n a'_i \equiv \sum_{i=1}^n (a_i + (i-1)) \pmod{n}.$$

Zatem

$$2^{s-1} k(2^s k - 1) \equiv 2^s k(2^s k - 1) \pmod{2^s k},$$

więc

$$2^{s-1} k(2^s k - 1) \equiv 0 \pmod{2^s k},$$

czyli sprzeczność.